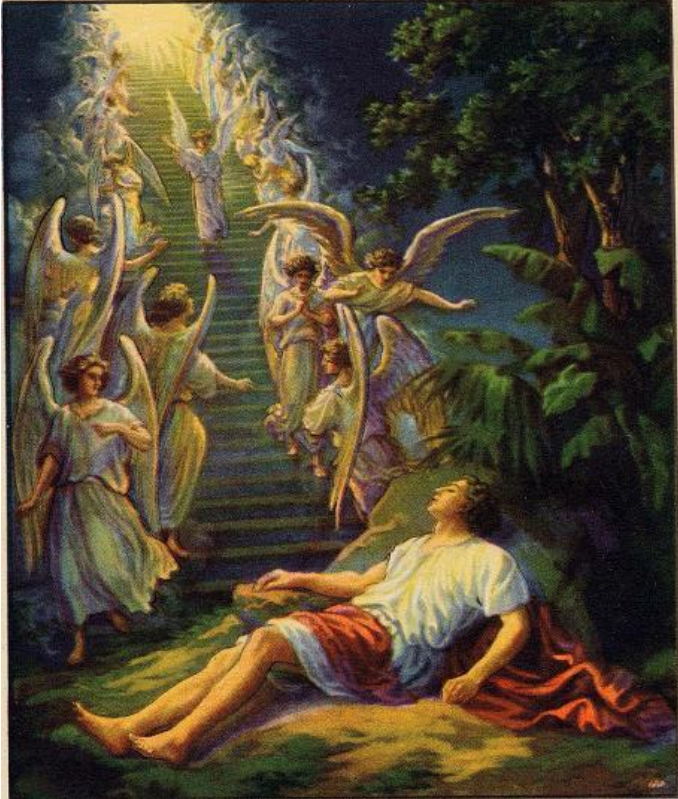

YAKUBU

The history of Jacob in Illo Busa as recorded in the Ataula, the first book of Moses called Genesis: Datena 28 -35.

Yakubu basì à tà Labã kĩa

Akū Isiaku Yakubu sìsi, à sa maa òne à yã òne à ò: Su ò nɔse Kanaa nɔgbẽnɔ guaũo. Fete ò ge Mesɔptamia busuũ n da mae Betue bewa, ndí nɔse gũ n da vĩna Labã nenɔ guaũ.

Lua Gbãapikide balikakanne,
à to ò ne'i maamaa, andíkũ lafa,
ndí gũ buinɔ dezi ũ.

Lua balika pɔ à kà Bulaimane kanne kũ n buinɔdo piki,
pɔ bũsu pɔ nda nibɔke keũ gɔnne,
bũsu pɔ à kpà Bulaimawa di.

Akū Isiaku Yakubu gbèè à ge Labã kĩa Mesɔptamia busuũ.
Labã mí Sulia bũsu gbè Betue né ũ, Yakubu kũ Isuado da vĩnae.

Isua mà Isiaku sa maa ò Yakubune, à a gbèè Mesɔptamia,
pɔ à nɔse gũ. Pɔ à sa maa pì òne à ò, a su à nɔse Kanaa nɔgbẽnɔ
guaũo. À è Yakubu a mae kũ a dado yã mà, à dà Mesɔptamia
zeũ. Akū à dè sà pɔ Kanaa bũsu nɔgbẽnɔ yã dí ka a deũo. Akū à
gèè Bulaima né Sama'ila kĩa, à a né Maalata sè à dà a na
kaakunɔũ. Maalata Nebayo dakũna nɔgbèè.

Yakubu nana'ona Beteli

Yakubu bò Beeseba, à dà Halana zeũ. Pɔ à kà guke, ada i
gũ pɔ isãtè lète yãdi. Akū à gbè sè gu piũ midibɔ ũ, à wùte gũ.
Akū à nana ò, à è dɔgaa petena tɔtewa ee à gèè à zè luabewa,
Lua malaikanɔ dá dedewa, andá pita. À è Deke ze akū musu à
ò:

Maakū Deke n dezi Bulaima

kū n mae Isiakudo Lua.

Maa tɔɔtɛ pɔ́ n wutewa di kɔpamma,
mɔkɔ́n kū n buinɔdo.

N buinɔ dakū dasi landɔ́ busunkonaba,
anda da gula zĩtɛ ɔdi kū musu ɔdido
kū genɔmidɔkĩido kū genɔgbadɔkĩido.

Ānua bui piki da balika le
mɔkɔ́n kū n buido sabadi.

Maakū kundo,
maa n dākpa gu pɔ́ nɔda gɛ piki,
mí suka mà sundo b̀̀su diũ,
zaapɔ́ maa n to gũo,
maa yā pɔ́ ma ònne ke.

Pɔ́ Yakubu v̀̀ kũ ido à ò: Deke ku gu diũ, akū mi d̄o fa!
Vĩa a kũ à ò: Gu di v̄iagũ. Luakukĩie, luabe zɛɛ.

Yakubu f̄tɛ kɔnkɔ́, à gbè pɔ́ à kè midibɔ́ ũ pì sè à pètɛ
yādoũbɔ́ ũ, akū à nisi kàwa. Akū à tɔkpà gu pine Beteli, es̄o b̄i
pɔ́ wà kàtɛ gũ tɔ kaaku Luzu. Yakubu lɛdà Dekene à ò: Tó n̄
kumado, tó nɔda ma dākpa ma w̄tɛ di genaũ, tó nɔda ma gba
pɔbena kū pɔkasanɔdo, ee mà gɛ mà sudo ma mae bewa aafia,
ndakū de ma Lua ũ. Gbè pɔ́ ma pètɛ yādoũbɔ́ ũ pì da ḡo n sa'okĩ
ũ, mí pɔ́ pɔ́ n ma gba piki, maa a kwide kɔpamma.

Yakubu kana Labā bewa

Yakubu s̀̀ka à dà zɛũ, à ḡɛ zĩtedenɔ́ busuũ. Pɔ́ à kà gũ, à
lɔgɔ è lakpɛũ, s̄a k̀̀asa lɛɛ aak̄o katena a sɛɛ, zaapɔ́ lɔgɔ pì í an
wì kɔpammá. Gbè gb̄t̄ɛ ta lɔgɔ pile. Tó k̀̀asa pɔnɔ kàkaa gũ piki,
akū wì gbè pì go lɔgɔ pile wì í kɔpammá, akū wì suka wà gbè pì

tale a gbeũ. Akũ Yakubu sãdãnnanɔ là à ò: Gbẽnɔ, a bo má ni? An wène an ò: Wa bo Halana. Akũ à an lá à ò: Á Nahɔɔ tokona Labã dõ ya? An wène an ò: Wá a dõ. Akũ à an lá à ò: Zaapɔ a aafiaoda? An ò: A aafia. A né Lasida gwa, ada mɔ kũ sãnɔdo zaa le. Akũ Yakubu ò: Fãatẽ dá ke, sãnɔ tagɔɔ di ka gĩao. À í kparamá, í ge à an dá. Akũ an ò: Wáa f̄so. Sema kpasaū sãnɔ kàkaa piki baasio, wìdi gbè go lɔgɔle wà í kparamáo.

Lapɔ ada yã'onné maka, Lasida m̀ kũ a mae sãnɔdo, zaapɔ sãdãnnæ. Pɔ Yakubu a da v̄ina Labã ne nɔkɔna Lasida è kũ a mae sãnɔdo, à nà lɔgɔ sɛɛ à gbè gò lɔgɔle, akũ à ikpà a da v̄ina sãnɔwa. Akũ à lepè Lasidawa, à pɔnna ɔɔd̄. Akũ à òne a mae danen a ù, Lifika nɛɛ. Akũ Lasida basì à gèè à ò a maene. Pɔ Labã a dakũn nɔgbẽ né Yakubu bao mà, à basì à gèè dadile. Pɔ à kà, akũ à a kũ à lepèwa à tãdo a bewa. Akũ Yakubu yã pɔ kènɔ òne piki. Akũ Labã òne: Ma aun n ù yãma.

Yakubu Lai'atu kũ Lasidado sena

Yakubu kè Labã bewa mɔ do, akũ Labã òne: Pɔ ní de ma dane ù yãdi an nda zíkemea pã ya? Lapɔ maa fiabonne omea. Labã s̄ a ne nɔkɔnanɔ v̄i gbẽn pia. An v̄ina tɔn Lai'atu, A dakũna s̄ Lasida. Lai'atu wé ba gbãao, Lasida s̄ nɔ maaɛ, mí a dɔna maa. Yakubu yi Lasidadi, akũ à ò Labãne: Maa zíkenne wè soopia n né piade Lasida yãdi. Labã ò: Má sè mà kparama de mà kpa gbèkewala. Ñkũ ku ma bewa.

Akũ Yakubu zíkène wè soopia Lasida yãdi, es̄ à kènɛ land̄ s̄ gɔɔpiaba, pɔ a yidi yãdi. Akũ à ò Labãne: Lapɔ ma zīgɔɔ pà, ma nɔ kpama mà sɛ. Akũ Labã gu pì denɔ kàkaa piki, à nɔsɛpɔbena kèñne. Pɔ ɔkɔsi kè, akũ à a né Lai'atu sè à kpàwa,

akū Yakubu wùtedo. Labā a zò nɔgbē Zilipa kpà Lai'atuwa àkū zīkene. Pɔ gu dò Yakubu sù à è Lai'atue, akū à ò Labāne: Bɔyādi n kèmea makai? Lasida yādi ma zīkènneo de? Bɔyādi n ɔnɔkèmeai? Labā ò: Wá la wìdi né zādi kpa nɔgɔnawa né kaaku āao. Zāngua do kedo gā, mí a gbēdo kamma, ndí zīkemea wē soopia dɔ. Yakubu wè, à zāngua do pì kè kū Lai'atudo, akū Labā a né Lasida kpàwa na ũ. Labā a zò nɔgbē Bila kpà Lasidawa àkū zīkene. Yakubu wùte kū Lasidado sɔ, akū a yidi de Lai'atula. Akū à sùka à zīkè Labāne ee wē soopia dɔ.

Yakubu nenɔ

Deke è Yakubu ba yi Lai'atudio, akū à ne'ize bònɛ, Lasida sɔ fiiɛ. Lai'atu nɔsì à ne'ì nɔgɔna ũ, akū à tɔkpàne Lubainu, zaapɔ à ò: Deke ma takasikena gwà. Ma zǎ dakū yimadi sà. Pɔ à nɔsì dɔ, à ne'ì nɔgɔna ũ, akū à ò: Deke mà ma zǎ ba yimadio, akū à sùka à né di kpàma dɔ. Akū à tɔkpàne Saminu. Pɔ à sùka à nɔsì dɔ, à ne'ì nɔgɔna ũ à ò: Didi sà ma zǎ da ma dakii eo, zaapɔ ma nenɔgɔna ido aakɔ. Akū à tɔkpàne Lawi. À sùka à nɔsì dɔ à ne'ì nɔgɔna ũ à ò: Didi sà ma Deke saabuke, akū à tɔkpàne Yahuda. Akū à ne'i zè.

Pɔ Lasida è akūda ne'i kū Yakubudoo, à gūa kpà kū a vīnado. Akū à ò Yakubune: Nɔ dɔmaũ. Tó mi si sɔo, maa gaɛ. Yakubu pɔ pàdi à ò: Maakū mí Lua ũ ya? Akū mí ginne n ne'i. Akū Lasida ò: Ma zò nɔgbē Bila di, ge n ido, i nenɔ imea, mí bui le sɔ a sabadi. Akū à a zò nɔgbē Bila kpàwa na ũ. Yakubu wùtedo, akū à nɔsì à ne'ì nɔgɔna ũ. Akū Lasida ò: Lua tò yā bòmado nna, à ma yā mà à ma gba nenɔgɔna. Akū à tɔkpàne Dā. Lasida zò nɔgbē pì sùka à nɔsì à ne'ì nɔgɔna ũ dɔ, akū Lasida

ò: Ma dɛɛ zɔ̄kɔ̄ kà kũ ma vɪnado, ma dɛɛ nɛ̀, akũ à tɔkpàne Nafatali.

Pɔ Lai'atu è akũ ne'i zè, akũ à a zò nɔgbɛ Zilipa kpà Yakubuwa na ù sɔ̄. Akũ Lai'atu zò nɔgbɛ pì ne'ì nɔgɔ̄na ù kũ Yakubudo. Akũ Lai'atu ò: Ma mì nnaɛ. Akũ à tɔkpàne Gada. Akũ Lai'atu zò nɔgbɛ pì ne'ì nɔgɔ̄na ù dɔ kũ Yakubudo. Akũ Lai'atu ò: Ma pɔ kè nna, zaapɔ nɔgbɛnɔ da o pɔnnaden ma ù. Akũ à tɔkpàne Asilu.

Lubainu bò esekɛkɛgɔ̄, à yindi eze è lakpɛũ, akũ à bòbo à sùdo a da Lai'atune. Akũ Lasida òne: N̄ an ne yindi eze pì dāmea. Lai'atu òne: Pɔ n ma z̄á s̄ima, bee di mɔmmao, akũ ní yidi n̄ ma né yindi eze le dɔ ya? Lasida ò: Tó n kpàma, mɔkɔ̄n mí nda ido gbāa. Pɔ Yakubu dá su kũ buado ɔkɔsi, Lai'atu bò à gèe à dāle à ò: Maakũ mí da indo gbāa, zaapɔ ma né yindi eze asayan n ù. Akũ à ido gwāaf̄i bee. Lua Lai'atu wobi s̄i, akũ à nɔs̄i à ne nɔgɔ̄n sɔode ì kũ Yakubudo. Akũ Lai'atu ò: Lua asaya kpàma, pɔ ma a zò nɔgbɛ kpà ma zāwa yādi. Akũ à tɔkpàne Isaka. Lai'atu sùka à nɔs̄i dɔ, à ne nɔgɔ̄n soodode ì, akũ à ò: Lua gba maa dāmea. Didi sà ma yā dakũ bɛɛ v̄i ma zāne, zaapɔ ma nenɔgɔ̄na ido soodo. Akũ à tɔkpàne Zabaluna. Zādi an à ne nɔkɔ̄na ì, à tɔkpàne Dina.

Akũ Lasida yā dò Luaũ, à a wobi s̄i, akũ à ne'ize bōne. À nɔs̄i à nenɔgɔ̄na ì, akũ à ò: Lua we'i bōmea. Akũ à tɔkpàne Yusufu à ò: Deke suka à nenɔgɔ̄n ke lafamea dɔ.

Yakubu Labā pɔnɔ dāna

Pɔ Lasida Yusufu ì, Yakubu ò Labāne: Ma gbɛɛ mà ta ma bɛ busuũ. Ma z̄ikènne ma nanɔ kũ ma nenɔdo yādi. N̄ an kpama

mà tá, zaapɔ ní dɔ̄ lapɔ ma zíkènnɛba. Akū Labā ònɛ: Tó ma yā kaū, gɔ̄ la. Ma maso là ma è Deke balikakàmea n yādi. N̄ an asaya omɛa, mí kɔpama. Yakubu ònɛ: N̄ dɔ̄ lapɔ ma zíkènnɛba, mí ní dɔ̄ sɔ̄ lapɔ n tibɔnɔ kè ma ɔzĩba, zaapɔ a yɔ̄nkɔ̄nna pɔ ní vī zaa mi mɔo lafà maamaa. Deke balikakànnɛ zaa zĩ pɔ ma gɛsɛpɛtɛ n bewa. Bɔɛzĩ maa a gĩna bɛ zĩkɛ sɔ̄i? Labā a là à ò: Bó maa fiabodonnei? Yakubu wɛnɛ à ò: Su n̄ peke kɔpamao, sema n̄ yā di kemɛa, míkū n pɔnɔ dānnɛ. Gɛ n pɔnɔũ gbāa, ndí sã balikibalikinɔ kū a tobitobinɔdo pɛpɛ ma asaya ũ kū sãne sianɔdo kū bɛ balikibalikinɔdo kū a tobitobinɔdo. Tó nda ma asaya gwa zia baasi, nda dɔ̄ pɔ ma yā kè a zɛwa. Bè pɔ de balikibaliki kó tobitobinao, kó sãne pɔ de siao ma kpāi'òɛ. Labā ò: Tɔɔ! Akū de lapɔ n òba. Zĩbɛzĩ Labā a besa balikibalikinɔ kū a kã donadonanɔdo kū beda tobitobinɔdo kū a balikibalikinɔdo sè, an pɔ pɔ pua vīnɔ piki kū sãne sianɔdo piki, à an kpa a nenɔwa an ɔzĩ. Akū à gu dà an zāngua kū Yakubudo landɔ̄ tagɔɔ aakɔ ona takaba, akū Yakubu dá Labā pɔ kɔ̄nɔ dā.

Yakubu lí bui aakɔ gānna búsunɔ zɔ̄zɔ̄, à sàikènné à wāsākèmmá puu. Akū à lí pɔ à sàì kènné pinɔ pɛtɛpɛtɛ pɔnɔ imikīi, tibɔ pɔ dá mɔ imidinɔ wɛũ, zaapɔ gū an andì kpakpa o. Lapɔ andikū kpakpa o lí pinɔ sɛɛ, akū andikū né kã donadonanɔ i kū a tobitobinɔdo kū a balikibalikinɔdo. Yakubu dī tibɔ nɛ pinɔ pɛpɛ dona a gĩna pɔ ũ, ì a kã donadonanɔ kū a sianɔdo ka Labā pɔnɔũ. Maka à a gĩna kpàsa bò, i ka Labā pɔnɔũo. Tó pɔbui maanɔ fɛtɛ kū kpakpa'onado, Yakubu dī lí pinɔ pɛtɛpɛtɛ pɔnɔ imikīi an wɛũ, pɔ an kpakpa o an sɛɛ. Tó pɔ ginanɔɛ sɔ̄, ìdi li pɛtɛpɛtɛnné. Maka pɔ ginanɔ gɔ̄ Labā pɔ ũ, pɔbui maanɔ sɔ̄

Yakubu pɔ ũ. Akũ Yakubu aizeke òkũ lafa maama, a pɔnɔ dasikũ kũ zè nɔgbènɔdo kũ zè nɔgõnanɔdo kũ yangonɔdo kũ faaganɔdo.

Yakubu yã pɔ Labã nenɔ dá o mà an ò: Yakubu wá mae pɔnɔ sìwa piki. Wá mae aizeke mí a kà ɔgɔdawa. Yakubu d̃ Labã wewa, pɔ a yã kuwa land̃ yãaba dɔo. Akũ Deke òne: Suka ò ta n dezi busuũ n danenɔ bewa, míkũ kundo. Akũ Yakubu Lasida kũ Lai'atudo sisi an mɔ akũ pɔnɔ kĩa lakpeũ. À ònné: Má d̃ á mae wewa pɔ ma yã kuwa land̃ yãaba dɔo. Esõ ma mae Lua kumado. Á d̃ á gĩnawa pɔ ma zíkè á maene ma gbãa leũ. Á mae ònòkèmea à ma asaya lite gẽn kwi, akũ Lua di to à yãke kèmeao. Tó à ò sã balikibalikinɔ mí ma baka ũ, akũ sã pinɔ òkũ né balikibalikinɔ i. Tó à ò a kã donadonanɔ mí ma baka ũ, sã pinɔ òkũ né kã donadonanɔ i. Lua á mae sãnɔ sìwa à kpàma.

Gɔɔ pɔ benɔ dá kpakpa o, ma nana ò, akũ nanaũ má è besa pɔ andá kpakpa onɔ be kã donadonanɔe kũ a balikibalikinɔdo kũ a tobitobinɔdo. Akũ Lua Malaika òmea nana piũ: Yakubu! Akũ ma ò: Má di! À ò: We dɔ ò gwa. Besa pɔ andá kpakpa onɔ piki be kã donadonanɔe kũ a balikibalikinɔdo kũ a tobitobinɔdo. Ma yã pɔ Labã kènne è piki. Maakũ Lua. Ma bo ma mɔmma Beteli, gu pɔ n gbe pète n nisi kàwa n ledàmea. Tiasa fete ò bo bùsu diũ, ndí tá n be busuũ. Akũ Lasida kũ Lai'atudo òne: Wába tubi vĩ wá mae bewa dɔ ya? I wá di nibɔnɔ ũo de? À wá yiamma, akũ à a ɔgɔ bè piki. Aizeke pɔ Lua sì wá maewa g̃ wá pɔ ũ piki kũ wá nenɔdo. Yã pɔ Lua ònne ke piki sà.

Akũ Yakubu fête, à a nenɔ kũ a nanɔdo di yangonɔ musu. À a tibɔnɔ kũ aizeke pɔ à è Mesɔpɔtamianɔdo sète piki, akũ à

dàndo zeũ, ada tá a mae bewa Kanaa busuũ. Pɔ Labã gɛɛ a sãno kãbodi, akũ Lasida a tãano sè kpãii a kpe. Yakubu sã à ãnokè Sulia bui Labãne, i lezawao. À fête à basi kũ a pɔnɔdo piki, à bùa Ufulatawa, akũ à mipè Gileada gbesisĩnɔwa.

Labã petena Yakubudi

A gɔɔ aakɔde zí wà ò Labãne Yakubu basi. À a gbẽno nàkãa, akũ an pètedi. À ta'ò gɔɔ soopia, akũ à a lè Gileada bùsu gu sīsĩdeũ. Akũ Lua bò à m̀wa gwãafi nanaũ à òne: Laakaika yã pɔ nda o Yakubunedi.

Labã Yakubu bùa lè katena Gileada bùsu gu sīsĩdeũ, akũ à bùa kàte gũ kũ a gbẽnɔdo sã. Akũ Labã gɛɛ à ò Yakubune: Bɔyãdi n ãnokèmea, n ma nenɔ sète n tado landõ zĩzɔnbai? Bɔyãdi n ãnokèmea n bo kpãii, ndi lezamao ni? Dà ma zenne kũ pɔnnakenado kũ lesinado kũ batagãgãlenado kũ m̀ɔnlenado. Ndi to ma lezà ma nenɔ kũ ma tokonanɔwao. N misaiyã kè. Ma gbãa kà mà yã keane, akũ n mae Lua yã'òmea gwãafi à ò mà laakaika yã pɔ maa onnedi. Nda tá sà, pɔ nda n mae be nike yãdi. À kè laba n ma tãano sè kpãii? Yakubu wène à ò: Mada víama, máda e nda n nenɔ simae. Gbẽ pɔ n n tãano lèwa, wà adee de. Ma pɔnɔ gwagwa wá gbẽno wewa. Tó n n pɔ è, se. Yakubu sã aba dõ pɔ Lasida Labã pɔ sè kpãio.

Labã gè Yakubu bazakpeũ, à gè Lai'atu kpu, à gè zò nɔgbẽ gbẽn pia pinɔ kpu, i peke leo. Pɔ à bò Lai'atu kpu, à gè Lasida kpu. Lasida tãa pinɔ sète à ùte yango bɔkɔũ, akũ à zítewa. Labã a kpé pɔnɔ fãakã piki, i peke leo. Lasida ò a maene: Baa, su ò to n pɔ pamadio, zaapɔ mi le mà fêteo, pɔ má ɔkũna yãdi. Maka Labã a tãano wète, i eo.

Akū Yakubu pɔ pà à zuka dɔ Labāwa à ò: Bó daa má kèi? Bó duuna má kè an n petemadi wāawāa dibai? N ma pɔnɔ fāakā piki, n n be pɔnɔ è ya? Bodo gupuawa ma gbēnɔ kū n gbēnɔdo wewa, andí yā nna kpa gbē pɔ a yā nnawa. Gwa, ma ke n bewa wè bao. N sānɔ kū n benɔdo andi nɔbutɛ keo, mi n sā ke so sōo. Midi summa kū tibɔ pɔ lakpe nɔbɔ kùdoo, mi a fīabonne ma gīnae. Ndi pɔ pɔ wà a kpāi ò gwāafī kó fāatē fīa lamae. Isātē ì ma le fāatē, ēni ì ma de gwāafī, mi itēke. Maka ma ke n bewa ee wè bao. Wè gēo mendosai ma zīkēnne n ne nɔkɔna gbēn piano yādi. Ma wè soodo kè n kpàsa yā musu. N ma asaya līte gēn kwi. Tó i ke ma dezi Bulaima Lua pɔ ma mae Isiaku a vīa vī zēmado baasio, dà n ma gbɛ ɔ gii. Lua zī pɔ ma kè kū takasido è, akū à zēmado gīa gwāafī.

Akū Labā wè Yakubune à ò: Nɔgbē dinɔ ma nenɔe. Né dinɔ ma tokonanɔe. Tibɔ dinɔ ma tibɔnɔe. Pɔ pɔ n è la piki ma pɔe. Bó maa ke ma ne nɔkɔnanɔ kū né pɔ an an inɔdone gbāai? To wà ledokū ke, ìkū de seeda ũ wá zāngua. Akū Yakubu gbè sè à pète yā pì yādoũbɔ ũ. À ò a gbēnɔne an gbènɔ sete, akū an sète an a gbɛze kè, akū an pɔbè a sɛɛ. Akū Labā tɔkpà gbɛze pine Yegaa Saaduta. Yakubu tɔkpàne Galɛdi. Labā ò: Gbɛze di mí seeda ũ wá zāngua gbāa. Bee yādi wà tɔkpàne Galɛdi. Wì o dɔ Mizipa, zaapɔ Labā ò: Deke wá dākpa wá kēna kōwa kpe, pɔ wá su wà za kōuo. Tó n ìadà ma ne nɔgbēnɔwa kó tó n nɔ kenɔ sè dɔ, baa tó wāba ku kō kīao, ìnkū dō sāsā Lua mí wá yā pì seedade ũ. Akū Labā òne dɔ: Zè di gwa kū gbè pɔ ma pète wá zānguado. Àakū de seeda ũ pɔ má su mà zè pì vī mà mɔmma kū nese kedoo, mɔkɔn su ò zè pì vī ò mɔma kū nese kedoo. Bulaima kū Nahɔdo

kū n maedo Lua mí a yã kekewēa. Akū Yakubu ledà kū Lua pɔ a mae Isiaku a vīa vī tɔdo. À sa'ò gu sīsīdeū gū, akū à a gbēno sisi an pɔbe. Pɔ an pɔbè, akū an ì gū. Labā fēte kɔnkɔkɔnkɔ, à lezà a tokonanɔwa kū a nenɔdo, à sa maa ònné, akū à sùka à tà a bewa.

Yakubu gbēno zīna Isuawa

Yakubu dà zeū, akū Lua malaikanɔ dāle. Pɔ à an e, à ò: Lua bùan di. Akū à tɔkpà gu pine Mahanaimu. À gbēno zī ēe a vīna Isuawa Sei bùsu pɔ wì o do Edomu busuū. À ò a zīnnanɔne: À ge à o ma deke Isuane a zɔbenna Yakubu gɔɔpiakè Labā bewa, ada su sà. À òne ma zunɔ vī kū faaganɔdo kū sãnɔdo kū benɔdo kū zò nɔgɔnanɔdo kū zò nɔgbēnɔdo. Maakū mí ma á zī odine, pɔ ma yã le à kaū.

Pɔ zīnna pinɔ sùka an sù Yakubuwa, an ò: Wa gee n vīna kīa, ada mó dadinle kū gbēn oaa pianɔdo. Vīa Yakubu kū, ada bidike maamaa, akū à gbē pɔ kudonɔ kpaatè lee pia kū sãnɔdo kū benɔdo kū zunɔdo kū yangonɔdo à ò: Tó Isua m̀ à lète a lee dowa, a lee do pɔ g̃ da bo. Akū à wobikè Luawa à ò: Deke, ma dezi Bulaima kū ma mae Isiakudo Lua, n òmea mà su ma be busuū ma danenɔ kīa, ndí balikakamea. N maake kū naaiyãdo kèmea maamaa, ma beena di kao. Gɔɔ pɔ ma bua Uudēwa yãa, gopanna mí na ma ɔzī a do. Tiasa ma su kū aizeke lee pia dinɔdo. Ma wobikèmma, ma si ma vīnawa, zaapɔ máda vīama pɔ à letewá à nɔgbēnɔ kū nenɔdo dede yādi. Mɔkɔn s̃ n ò nda balikakamea, nda ma bui lafa land̃ tekule busunkonaba, wàa f̃ wà an nao an dasi yādi.

Gũ Yakubu ì. Tibɔ pɔ à pèpè à a vīna gbanɔn di: Beda oaa do, besa bao, sãda oaa do, sãsa bao, yangoda baakwi kũ ní né yōminnanɔdo, zuda bapia, zù sawasawa kwi, faagada bao, faagasa kwi. À an ná a zīkennanɔne an ɔzī bui kũ buido, akũ à ònné: Akũ be ma εε, í gupua da á zāngua gāa kũ gāado. À ò gbē kaakune: Tó ma vīna dānle mí à n la à ò: Dí mí de n deke ūi? Nda ge má ni? Dí mí tibɔ pɔ nda dá dinɔ vīi? Ndí one a zɔbenna Yakubu pɔe, pɔ pɔ à a deke gbà à kpàzānenɔn nu, akũ dá mɔ akũ kpé zεũ. À yā dokũ pì ò gbēn piadene kũ gbēn aakōdedo kũ pɔdānnanɔdo piki à ò: Tó a da Isuale, à one maka. À one a zɔbenna Yakubu dá mɔ akũ kpé zεũ. Zaapɔ a laasoonau à ò: Sema mà kute kpane kũ pɔ pɔ dōmea εenɔdo, wí basa wà wesi kōle. Àa gi gbāakpamadi sà ya? Gba dōne εε, akũ à gò bùau gwāafi bee, à ì gũ.

Yakubu dēekana kũ Luado

À fēte gwāafi, à a nɔ gbēn pianɔ sète kũ a nɔ pɔ i mese dinnéo gbēn pianɔdo kũ a nenɔgōna gbēn kwi wεdonɔdo, akũ à bùańdo Yaboko swabuale. Pɔ à bùańdo, akũ à pɔ pɔ a vīno sète à bùado piki. Yakubu gò a do, akũ nɔgōnke mò ada dēekado ee gu yidi à dɔ. Pɔ nɔgōna pì è àa fō à a nεo, à a lè a soewa, akũ a soe gbò dēekana piũ. Nɔgōna pì ò: Ma gbεε, zaapɔ gu dá dɔ. Akũ Yakubu òne: Sema ò balikakamea baasio, maa n gbεeo. Nɔgōna pì a là à ò: N tɔn labai? À wène à ò akũ tɔn Yakubu. Akũ à ò: Wàadi onne Yakubu dɔo, sema Isila'ila, zaapɔ n dēe kà kũ Luado kũ gbēnesīnanɔdo, akũ n dēe nè. Yakubu òne: N n tɔ omea sō. À wène à ò: Bɔyādi nda ma tɔ lai? Akũ à balikakane gũ. Yakubu tɔkpà gu pine Penueli, zaapɔ à ò: Wa wesi kōle kũ

Luado, akū ma gi maa ku. À bò Penueli isātē bona, ada tōtē a soe āamana yādi. A yā mí tò ee gbāa Isila'ilano dí nɔɔ soewa soo, pɔ Lua Yakubu lè a soewa yādi.

Yakubu wesina Isuale

Pɔ Yakubu wesè, à è Isua dá mɔ kū gbēn oaa pianɔdo. À a nenɔ kpaatè a nanɔne kū a nɔ men pia pɔ i mese dinneonɔdo. Akū à a na pɔ i mese dinneo pinɔ gbèe an ge ee kū an nenɔdo. Bee kpe Lai'atu kū a nenɔdo, akū Lasida kū Yusufudo te an kpe. À dōnné ee, à kùte tɔtē gēn soopia ee à gèe à kàdo a vīna pì kīa. Akū Isua basì à m̀ à dàle, à kùsiwa à ɔdà a gāngu à lepèwa, akū an ɔɔd̀. Pɔ Isua wesè, à nɔgbēnɔ kū nenɔdo è, akū à ò: Dinɔ mí kundo gūi? Yakubu wène à ò: Né pɔ Lua ma gbanɔe. Akū na pɔ i mese dinneo pinɔ nà an sɛe kū an nenɔdo, an kùte. Akū Lai'atu kū a nenɔdo nà an sɛe sɔ, an kùte. Bee kpe Yusufu kū Lasidado nà an sɛe an kùte. Isua ò: Bó n̄da ke kū tibɔ pɔ ma dańlenɔdoi? Yakubu wène à ò: Pɔ ma yā le à kenne nna yādi. Isua ò: Ma gbē, ma pɔnɔ m̀ma, ñkū n pɔnɔ kūna. Akū Yakubu ò: Aai! N yā nna! Tó ma yā kènne nna, ma gba sí, zaapɔ wá wesinakōle kèmea landō wesinakōle kū Luadoba, akū n ma si ɔpiapia. Gba pɔ ma dānne si sà, zaapɔ Lua balikakàmea, peke di kīsāmao. Lapɔ à nàkewa maka, akū à s̀.

Akū Isua ò: Wà da zeū wà tá. Maa gēnne ee. Akū à wène à ò: Baa, n̄ d̄s pɔ nenɔ yā zīī, mí má s̄a kū z̀ yōminnanɔdo vī. Tó wa tá gbāa ò gɔɔ do, pɔnɔ da gaga piki. Gemea ee Baa, maakū n zɔbenna, m̀kū te pɔnɔ kpe kū nenɔdo busebuse ee mà mɔ mà n le Sei. Isua ò: Maa ma gbē kōɔnɔ tondo. Yakubu ò: Bɔyādi ni? N yā nna Baa. Zībeezi Isua dà Sei zeū. Akū Yakubu gèe Suko. À be

kè gũ mí à lakutano dò pɔnɔne. A yã mí tò wà tɔkpà gu pine Suko.

Pɔ Yakubu sù kũ Mesɔpɔtamiado, à kà bĩi pɔ wì o Sikemu, Kanaa busuũ aafia, akũ à bùa kàte bĩi pì see. À a buakatekĩ lù Sikemu mae Amɔɔ nenɔwa suluba ɔgɔwetẽ basɔ. Gũ à sa'okĩi bò, à tɔkpàne Lua Isila'ila Lua.

Sikemu kusina Dinawa

Lai'atu ne nɔkɔna Dina pɔ a ì kũ Yakubudo bò bùsu pì nɔgbẽnɔ gwadi. Pɔ bùsu pì kia Amɔɔ né Sikemu, Ivi bui à a è, à kùsiwa, akũ à wùtedo. A pɔ dɔ nɔkɔna piwa, a yidi, akũ à yã nna òne. Akũ Sikemu ò a maene: Nɔkɔna bee wetemea mà se. Pɔ Yakubu mà wà a ne nɔkɔna kpe bò, a nenɔ ku lakpeũ kũ a tibɔnɔdo, akũ à nìte ee an sù. Akũ Sikemu mae Amɔɔ gèe à Yakubu lè à yã pì one. Pɔ Yakubu nenɔ sù kũ lakpedo gɔɔ, an yã pì mà, akũ an nese yɔkpà, an pɔ pà maamaa, pɔ Sikemu yãdɔɔsai kè Isila'ilanɔne yãdi, à wùte kũ Yakubu nenɔgbẽdo, à yã pɔ wìdi keo kè. Akũ Amɔɔ ònné à ò: Ma né Sikemu pɔ dɔ á ne nɔkɔnawa. Á yã nna. À a kpawa na ù. Wà ledokũ ke, wíkũ wá ne nɔkɔnano kpa kɔwa. Akũ kuwado, wá bùsu ku á pɔ ù. À zĩtẽũ, íkũ laga taũ, íkũ tɔɔte vĩ. Akũ Sikemu ò Dina maene kũ a vĩnanɔdo: Á yã nna. Pɔ pɔ á ò mà kpaawa, maa kpaɛ. À ãnzuebebo lé damea zɔkɔ kũ gbanɔdo dasidasi. Lapɔ á ò, maa kpaɛ. À nenɔkɔna pì kpama.

Akũ Yakubu nenɔ wè Sikemu kũ a mae Amɔɔdowa kũ munafikido, zaapɔ Sikemu an dakũna kpe bò yãdi. An ònné: Wá fɔ wà bee keo, wá fɔ wà wá dakũna kpa tɔzɔnsaidewao, zaapɔ bee we'iyãe wá kĩa. Wáa we á yãdio, tó i ke a gɔ landɔ waba, á

nɔgɔ̃nanɔ tɔ̃zɔ̃ piki baasio. Tó a tɔ̃zɔ̃, wáa wá nenɔ kpaawa, wí á pɔnɔ se sɔ̃, wíkũ kuado, wí gɔ̃ bui dokũnɔ ũ. Esɔ̃ tó i we wá yáadio, tó i tɔ̃zɔ̃, wáa wá dakũna se wà tado. Yã pì kè Amɔɔ kũ a né Sikemudone nna. Ausu pì yã pì kèke kpaaka, pɔ Yakubu ne nɔkɔna yã kàù yáadi, mí a beena ví deñla a mae bedenɔ̃.

Amɔɔ kũ a né Sikemudo gèe an bii leũ, akũ an yã'ò kũ biiidenɔdo an ò: Gbẽ pinɔ ba yãke víwadoo. Wà to ankũ ku wá busuũ, ankũ laga taũ, zaapɔ bùsu pì zɔ̃kɔ̃, àa mɔwá. Wá an ne nɔkɔnanɔ se, wí wá pɔnɔ kparamá. Gbẽ pinɔ sɔ̃ anda we ankũ kuwado pɔ wà gɔ̃ bui dokũo, tó i ke wá nɔgɔ̃nanɔ wà tɔ̃zɔ̃ lapɔ ankũnɔba wá piki baasio. An tibɔnɔ kũ an aizekenɔdo kũ an zunɔdo piki anda gɔ̃ wá pɔ ũo de? Wà wenné, pɔ ankũ kuwado. Bii pì denɔ Amɔɔ kũ a né Sikemudo yã mà, akũ nɔgɔ̃nanɔ tɔ̃zɔ̃ an piki.

A gɔɔ aakɔ̃de zɔ̃, pɔ an ku kũ ãado mí amba ku kũ yãke laasoodoo, Yakubu né gbẽn pianɔ Saminu kũ Lawido, Dina viinanɔ, an baapiki a fẽnda sè an sì biiũ, an nɔgɔ̃nanɔ dède piki. An Amɔɔ kũ a né Sikemudo dède, akũ an Dina sè an bòdo Sikemu kpu an tado. Biiidenɔ dedena kpe Yakubu nenɔ m̀ an bii pɔnɔ nàkãa, pɔ wà we'i dà an dakũnawa yáadi. An an sãnɔ kũ an benɔdo sète kũ an zunɔdo kũ an faaganɔdo, pɔ pɔ ku biiũnɔ kũ pɔ pɔ ku an buanɔdo piki. An an aizekenɔ sète piki kũ an nenɔdo kũ an nɔgbẽnɔdo kũ pɔ pɔ ku an bewanɔdo piki.

Akũ Yakubu ò Saminune kũ Lawido: A gu yɔ̃kpàmea. Kanaanɔ kũ Pelizinɔdo kũ bùsu di bui kɔ̃nɔdo dakũ yi ma gbĩ yáadio. Lapɔ wába dasio, tó an likawadi mí an sìwaũ, anda ma

de kũ ma buinɔdo piki. Akũ an wène an ò: Pɔ à wá dakũna dì gbayianna ù, bee maa ya?

Lua balikakana Yakubune Beteli

Lua yā'ò Yakubune à ò: Fete ò ta Beteli, ní zĩte gũ. Ma sa'okĩ ke gũ, zaapɔ gũ ma bo ma mɔmma gɔɔ pɔ rıda basi n vĩnane. Akũ Yakubu ò a bedenɔne kũ gbẽ pɔ kudonɔdo piki à ò: À deke zĩtɔ pɔ á vĩnɔ kóte, í zu o, í á pɔkasano lite, wí fete wà ta Beteli. Maa Lua sa'okĩ bo gũ, zaapɔ à dòmale ma takasikegɔɔ, ikũ kumado gu pɔ ma gee piki. Akũ an deke zĩtɔ pɔ an vĩnɔ kpàwa kũ swali pɔ an dananɔdo, akũ à vĩte gbētē lí pɔ ku Sikemu sɛɛ gbu. Pɔ Yakubu kũ a nenɔdo dà zeũ, Lua tò vĩa bĩ káidenɔ kũ maamaa, akũ gbẽke di peteńdio. Akũ Yakubu kũ gbẽ pɔ kudonɔdo piki kà Luzu pɔ wì o tia Beteli, Kanaa busuũ. À sa'okĩ bò gũ, akũ à tɔkpà gu pine Beteli Lua, zaapɔ gũ Lua bò à mɔwa gɔɔ pɔ ada basi a vĩnane. Debola pɔ de Lifika gwanna ù yāa gá gũ, akũ wà a vĩ gbētē lí gbu Beteli sɛɛ. Akũ wà tɔkpàne Ɔɔdɔligbu.

Lua bò à mɔ Yakubuwa dɔ a suna kũ Mesɔpɔtamiado kpe, à balikakàne à ò: N tɔn Yakubu, esɔ wàa onne Yakubu dɔɔ, wà onne sà Isila'ila. Maka à tɔkpàne Isila'ila. Lua òne dɔ: Lua Gbāapikiden ma ù. Akũ ne'i ikũ lafa. Bui zĩkɔ da bo n kĩa, baa bui dasinɔ, mí n bui kenɔ dakũ de kianɔ ù. Maa bùsu pɔ má kpà Bulaimawa kũ Isiakudo kɔamma kũ n buinɔdo n kpe. Akũ Lua fete à bò gu pɔ à yā'òneũ. Yakubu gbe pète gu pɔ Lua yā'òne yāđũbɔ ù. À í tɔwa à nisi kàwa. Akũ Yakubu tɔkpà gu pɔ Lua yā'òne pine Beteli.

Lasida kũ Isiakudo gana

Akũ an fête Beteli an dà zeũ. Pɔ an kà kã kũ Efalatado, Lasida ne'igɔɔ kà, akũ ne'i zĩ ãi kũ. Ne'i'ãa zõkõkũ, akũ nɔgbẽ ne'inna òne: Su ò to vĩa n kũo, n nenɔgõna ò dɔ. Lasida ba gbãa vĩ dɔo, ada ga, akũ à tɔkpà a né pine Benoni, akũ a mae tɔkpàne Biliaminu. Pɔ Lasida gà, wà a vĩ Efalata pɔ wì o tia Baitalami zeũ. Yakubu yãdũgbɛ pète a miawa. Lasida miagbe pì ku gũ ee gbãa.

Isila'ila sùka à dà zeũ, akũ à bùa kàte sãdãnnanɔ gugwakĩi kpele. Gɔɔ pɔ a ku bùsu piũ akũ Lubainu gèe à ò kũ Bila, Yakubu nɔ pɔ i mese dineodo. Yakubu yã pì mà.

Yakubu nenɔgõnanɔ kwi weepiae. Lai'atu nenɔgõnanɔ tɔn di: Yakubu né kaaku Lubainu, Saminu, Lawi, Yahuda, Isaka, Zabaluna. Lasida nenɔn Yusufu kũ Biliaminudo ù. Lasida zò nɔgbẽ Bila nenɔn Dã kũ Nefatalido ù. Lai'atu zò nɔgbẽ Zilipa nenɔn Gada kũ Asiludo ù. Nenɔgõna pɔ wà an í kũ Yakubudo Mesɔpɔtamianɔn nu.

Akũ Yakubu kà a mae Isiaku kĩa Mamale. A ku Kiliataaba pɔ wì o tia Hebeloni sɛɛ, gu pɔ Bulaima kũ Isiakudo zĩte. Isiaku kà wè oaa do baosai, à zikũ kotokoto, akũ à gà à gè a gbẽno guaũ, akũ a nenɔ Isua kũ Yakubudo an a vĩ.